

به نام خدا

مختص من صحن عالی

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه الحاقی دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تجدیدنظر
شده کیوتو در مورد ساده و هماهنگ سازی تشریفات گمرکی»

مقدمه

با توجه به اصطلاحات گمرکی بین المللی که در قالب «واژه نامه بین المللی گمرک» توسط شورای همکاری گمرکی^۱ یا همان سازمان جهانی گمرک^۲ تهیه و منتشر می شود، گمرک سازمانی است دولتی که مسئولیت اجرای قانون گمرک و وصول حقوق ورودی و صدوری و همچنین اجرای سایر قوانین و مقررات مربوط از جمله واردات، ترانزیت و صادرات کالا را برعهده دارد.

رئوس محورهای فعالیت گمرکی را می توان در سه مقوله ۱. تعرفه بندی، ۲. ارزش گذاری و ۳. اعمال رویه های گمرکی خلاصه کرد. در این میان تأثیرگذارترین محور بر سهولت فضای کسب و کار چگونگی اعمال رویه های گمرکی است و به همین دلیل برخورداری از مقررات گمرکی ساده و هماهنگ با مقررات بین المللی از اهمیت بسزایی برخوردار است. از این رو پیوستن به این کنوانسیون می تواند گامی مؤثر در ساده سازی رویه های گمرکی و بهبود فضای کسب و کار تجاری کشور باشد.

کنوانسیون اصلاح شده کیوتو در مورد ساده و هماهنگ سازی رویه های گمرکی

هرچند در تدوین «قانون فعلی امور گمرکی» (مشمول بر ۶۰ ماده) و «آیین نامه اجرایی» قانونی آن (۳۹۶ ماده) به میزان متناهی از مقررات کنوانسیون کیوتو که در سال ۱۹۷۳ در کیوتوی ژاپن تنظیم شد، اقتباس شده است، با این حال با توجه به تغییرات این کنوانسیون به خصوص اجرایی شدن «کنوانسیون کیوتوی اصلاح شده» در سال ۲۰۰۶ و الحاق حدود ۷۰ کشور جهان به آن الحاق ایران به این کنوانسیون می تواند با هدف ساده سازی رویه های گمرکی مثبت قلمداد شود.

بسته اصلی کنوانسیون کیوتوی اصلاح شده از سه بخش تشکیل شده است:

۱. متن کنوانسیون (شامل ۲۰ ماده) در خصوص هدف از کنوانسیون، تعاریف، حوزه شمول، نحوه پیوستن و خروج و ...

۲. ضمیمه عام (پیوست کلی) در خصوص رویه های گمرکی که جنبه عام دارند و پذیرش تمامی آن الزامی است.

۳. ضمیمه خاص (پیوست های ویژه) بخش وسیعی شامل پیوست های A تا K (بجز I) که هرکدام نیز به چند فصل تقسیم می شوند. هرچند پذیرش پیوست های ویژه (شامل رویه توصیه شده) مطلوب سازمان جهانی گمرک می باشد ولی اختیاری است.

بررسی لایحه در کمیسیون اقتصادی

در زمان بررسی لایحه در کمیسیون اقتصادی به نکات متعدد مندرج در گزارش ۲۲۰۱۰۳۶۲ مرکز پژوهش‌ها مبنی بر لزوم بررسی ضمایم خاص، وجود همپوشانی‌ها، تضادها و ابهاماتی میان مفاد این کنوانسیون با قانون فعلی امور گمرکی و لایحه در حال بررسی در مجلس، وجود ابهاماتی در مواد و استانداردهای مندرج در لایحه و وجود مشکلات ترجمه‌ای و تایپی و... اشاره شد و با تشکیل کمیته‌ای توسط گمرک موارد مذکور در حد امکان مرتفع گردید. درخصوص تضادهای موجود در این لایحه با لایحه امور گمرکی نیز مقرر شد که متن لایحه امور گمرکی با مفاد کنوانسیون هماهنگ شود.

جمع‌بندی

با توجه به اصلاح موارد مورد بحث توسط دولت (گمرک جمهوری اسلامی ایران) و تصویب آن توسط کمیسیون اقتصادی، تصویب متن مصوبه کمیسیون اقتصادی مورد توصیه است.